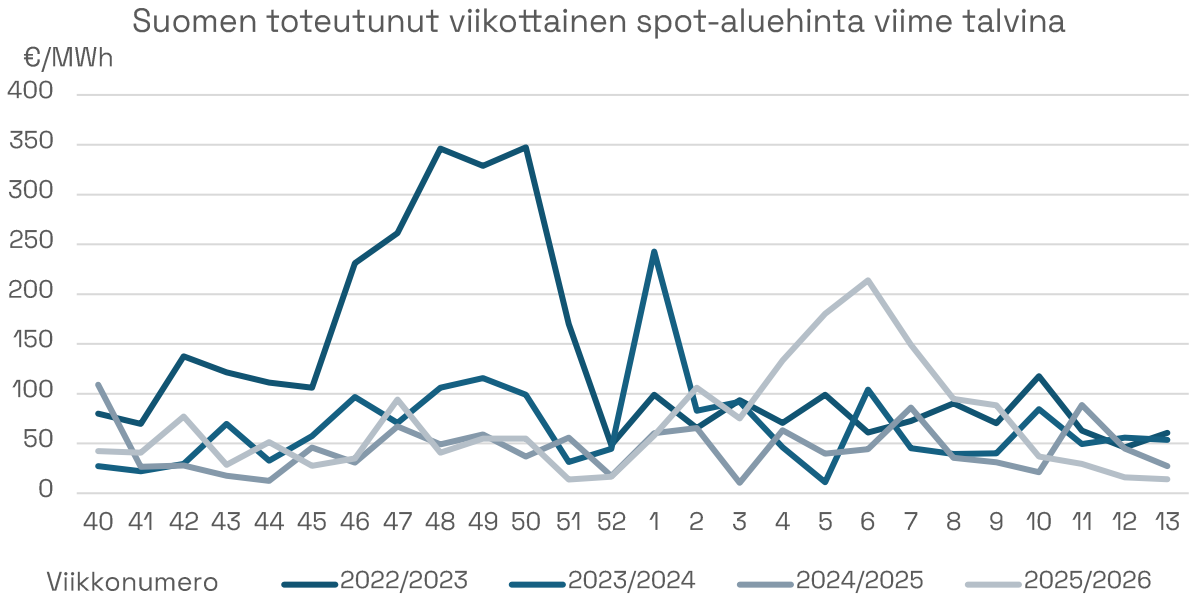
Business Tampere sähkömarkkinakatsaus: Syksy 2026

Sähkön hinta ja kysyntä ovat usein korkeimmillaan talvisin, ja tänä vuonna lähestyvän talven futuurihinnat ovat huomattavasti korkeampia kuin esimerkiksi vuosi sitten. Tässä artikkelissa käydään läpi talven hintanäkymiä, mitä tekijöitä niiden taustalla vaikuttaa, sekä mitkä seikat voivat vielä tuoda muutoksia hintatasoon.

Viime talvina Suomen spot-aluehinta on vaihdellut suuresti. 2022/2023 Euroopan energiakriisi nosti Suomenkin aluehintaa marras- ja joulukuun aikana, mutta normaalia leudompi vuoden 2023 alku toi hintatasoa alaspäin. Lisäksi Olkiluoto 3:n kaupallisen käytön alkaminen huhtikuussa 2023 on madaltanut sähkön hintaa Suomessa. Kuitenkin myös viime talvina on nähty yksittäisiä korkeita viikkohintoja silloin kun sää on ollut poikkeuksellisen kylmä ja vähätuulinen.

Suurin hintatasoa nostava tekijä on fossiilisten polttoaineiden, erityisesti maakaasun korkeaksi noussut hinta, joka puolestaan johtuu USA:n ja Iranin välisestä sodasta ja sen vaikutuksista öljyn ja LNG:n eli nesteytetyn maakaasun kuljetuksiin Persianlahdelta maailmanmarkkinoille. Uutisista olemme saaneet kuulla, että sotatoimien vuoksi liikenne Hormuzinsalmessa on pudonnut murto-osaan siitä mitä se oli ennen helmikuun lopussa alkanutta sotaa. Jos sotatoimet päättyisivät, niin myös maakaasun hinta todennäköisesti laskisi jonkin verran. Kuitenkaan maakaasun tarjonta markkinoille ei palautuisi nopeasti normaalitasolleen, sillä sodassa on tehty iskuja myös kaasuntuotantoinfrastruktuuriin, jonka korjaaminen vie aikaa.

Maakaasua ei käytetä paljoakaan Pohjoismaissa sähköntuotannossa, mutta Keski-Euroopassa sen merkitys on hyvin suuri. Tuuli- ja aurinkovoimatuotanto vaihtelevat säästä riippuen, ja tämän vuoksi maakaasuvoimalaitokset ovat useimmiten sähkön

hintatasoon reagoivia resursseja. Pörssimekanismin kautta pörssihintakin asettuu siis usein maakaasuvoimalaitosten tuotantokustannusten tason tuntumaan.

Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan välillä on runsaasti sähkönsiirtoyhteyksiä, mikä mahdollistaa runsaan sähkökaupan Pohjoismaiden ja Keski-Euroopan välillä. Täten Keski-Euroopan sähkön hintataso vaikuttaa myös Pohjoismaiden hintaan. Pohjoismaissa sähkön tuotanto on vuositasolla suurempaa kuin sähkönkulutus. Tämän seurauksena sähköä pääsääntöisesti viedään Pohjoismaista Keski-Eurooppaan, ja tästä seuraa että Pohjoismaissa sähkön hinta on useimmiten matalampi kuin Keski-Euroopassa.

Pohjoismaissa hinnan mukaan säätyvä sähköntuotanto on usein vesivoimaa, jonka osuus Pohjoismaiden kokonaissähköntuotannosta on noin puolet. Tästä seuraa, että Norjan ja Ruotsin suurten vesivoimantuotantoalueiden sademäärillä on suuri vaikutus koko Pohjoismaiden sähkön tarjontatilanteeseen. Norjassa kuluva vuosi on ollut normaalia vähäsateisempi, ja lisäksi viime talvena Pohjoismaiden sää oli tavallista kylmempi, minkä vuoksi vesivoimatuotantokin oli runsasta. Vesivarastot tyhjenivät siis viime talvena voimakkaasti, mutta vähäisten sateiden takia varastoja ei ole pystytty täyttämään ensi talvea varten. Tähän on vaikuttanut myös se, että Ruotsin ydinvoimalaitosten vuosihuollot ovat venyneet poikkeuksellisen pitkiksi, joten kesän aikana ydinvoimatuotannon vajausta on osittain korvattu vesivoimalla. Ruotsin ydinvoimalaitosten on kuitenkin ilmoitettu palaavan verkkoon joulukuun alkuun mennessä.

Vähäisen vesivarastojen täyttöasteen vuoksi Norjan oma sähköntuotanto sekä vienti Norjasta Keski-Eurooppaan päin onkin ensi talvena tavallista vähäisempää, ja tästä syystä myös Pohjoismaiden hintataso voi nousta yhtä korkeaksi kuin Keski-Euroopassa. Norjan ja Ruotsin korkea hintataso heijastuu myös Suomeen, koska myös Suomi käy aktiivisesti sähkökauppaa naapurimaidensa kanssa.

Kuinka korkeaksi tulevan talven hintataso sitten muodostuu? Viime päivinä Suomen sähkön futuurihinnat marraskuun ja joulukuun 2026 keskihinnoille ovat liikkuneet noin 90 €/MWh tuntumassa. Vuoden 2027 ensimmäisen vuosineljänneksen hinta on puolestaan noin 110 €/MWh tuntumassa. Power-Derivan sähkömarkkinamallinnuksen mukaan nämä hintatasot ovat mahdollisia, mikäli talvesta tulee normaalia kylmempi ja vähätuulisempi. Kuitenkin Suomessa on tunnetusti hyvin runsaasti tuulivoimakapasiteettia, ja tuulisen sään sattuessa keskitalvellakin hintataso voi olla huomattavasti johdannaisnoteerauksia maltillisempi. Myös Ruotsissa on runsaasti tuulivoimakapasiteettia, ja viime vuonna valmistunut Aurora Line -sähkönsiirtoyhteys mahdollistaa aiempaa runsaamman sähköntuonnin Ruotsista Suomeen, ja tämäkin torjuu korkeita hintoja Suomessa.

Mallinnuksemme mukaan Suomen hintataso asettuisi ensi talvena todennäköisesti 50-85 €/MWh välimaastoon. Vaihtelu on väistämättä melko suurta, koska tuulivoimatuotannon ja sähkönkulutuksen vaihteluilla on niin suuri vaikutus Suomen hintatasoon. Tämä tarkastelu huomioi kuitenkin vain säästä johtuvan hintatason epävarmuuden. Maakaasun hintakehitys, ylimääräiset ydinvoimalaitosten huollot, tai

sähkönsiirtoyhteyksien käytettävyysongelmat voimistavat hintatasoon liittyviä epävarmuuksia.

Datakeskushankkeita on ilmoitettu viime aikoina runsaasti, mutta niiden vaikutus sähkönkulutukseen alkaa näkyä todennäköisesti vasta vuodesta 2028 alkaen. Lämmöntuotannon sähkökattiloiden kulutus oli vuonna 2025 noin 3 TWh ja tänä vuonna se tullee olemaan vähintään 5 TWh, lämmöntarpeesta riippuen. Sähkökattilat ovat kuitenkin varsin hintajoustavia. Sähkön hinnan noustessa yli 100 €/MWh tason kattiloiden kulutus on hyvin vähäistä. Näin ollen niiden määrän kasvu ei vaikuta olennaisesti kaikkein korkeimman sähkönkulutuksen ajanhetkien hintatasoon

